

UWAGA!

**Wydając ten numer, bierzemy udział
w X edycji Wojewódzkiego Konkursu
Ekologiczno-Regionalnego
„LUBELSZCZYŻNA – MOJA MAŁA
OJCZYŻNA '2018”
LUBELSKIE DROGI DO
NIEPODLEGŁOŚCI**

Rok szkolny 2017/2018 jest dla naszej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Piotra Firleja czasem szczególnym pięknych Jubileuszy. W październiku 2017 r. obchodziliśmy **30-lecie istnienia Szkoły**; obecnie w roku **100-lecia odzyskania Niepodległości** wspominamy ten historyczny czas przelomu, który przyniósł suwerenność – odzyskanie własnego państwa. Świętujemy zatem w Lubartowie, w naszej Małej Ojczyźnie, w naszych szkołach, rodzinach...

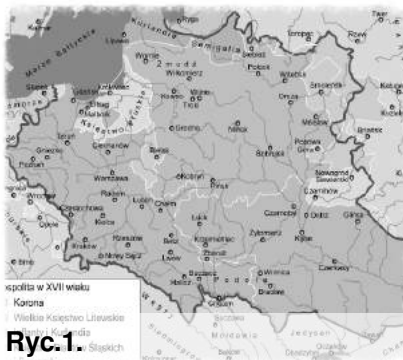
**NASZE LUBARTOWSKIE DROGI DO
NIEPODLEGŁOŚCI**

1. Pan Burmistrz Janusz Bodziacki powołał **Lubartowski Komitet Obchodów Odzyskania Niepodległości w 1918 roku**, aby zachęcił mieszkańców i zorganizował uroczystości związane z tym świętem
2. Gminna Biblioteka Publiczna ogłosiła konkurs na plakat pt. **„Czcimy 100-lecie Odzyskania Niepodległości”**.
3. Burmistrz Miasta Lubartów i Lubartowskie Towarzystwo Regionalne zorganizowały 19 kwietnia 2018 r. sesję popularnonaukową **DROGI DO NIEPODLEGŁOŚCI** dla mieszkańców miasta.
4. Lubartowski Ośrodek Kultury oraz Sekcja Szachowa LUKS Lubartów zorganizowały cykl zawodów o nazwie **Szachowe Grand Prix na „100 lat Niepodległości”**.
5. Na majówkę do Kozłówek pod Lubartowem zaproszono 100 akordeonistów, aby zagrali pod hasłem **„Stu akordeonistów na 100-lecie Niepodległości”**.
6. W każdej szkole i instytucji państwowej zaplanowano uroczyste obchody Święta Niepodległości, które mają się odbyć w listopadzie 2018 r.

W numerze:

- Z historii odzyskania niepodległości - 11 XI 1918 r. - str. 2
- Polaków dążenie do niepodległości - zmiana granic – str. 2
- Wywiad z majorem Ireneuszem Waniakiem – str. 3
- Ślady obecności Marszałka J. Piłsudskiego na Ziemi Lubartowskiej – str. 4
- Pomniki bohaterów walki o niepodległość – str. 5
- Dęby Pamięci w Lubartowie – str. 6
- Lubartowa świętowanie 100-lecia odzyskania niepodległości – str. 7-8

DAŻENIE DO NIEPODLEGŁOŚCI A ZMIANY GRANIC RZECZYPOSPOLITEJ

W XV i XVI wieku Rzeczypospolita Obojga Narodów była jednym z największych państw Europy. Maksymalną powierzchnię wynoszącą 990 tys. km² kraj miał w 1618 r. Lublin oraz założony w 1543 r. Lubartów znajdowały się na obszarze Korony. (Ryc. 1).

Upadek państwa polskiego nastąpił w wyniku trzech rozbiorów dokonanych w 1772, 1793 i 1795 roku. W rezultacie Ziemia Lubartowska znalazła się w granicach zaboru austriackiego (ryc. 2).

Po odzyskaniu niepodległości w 1918 r. w następstwie traktatu wersalskiego, plebiscytu, trzech powstań śląskich i kolejnych porozumień międzynarodowych ukształtowała się granica II Rzeczypospolitej. Lubelszczyzna zlokalizowana była prawie w centrum kraju (ryc. 3).

Po ataku III Rzeszy i Rosji Radzieckiej w 1939 r. Lubelszczyzna znalazła się pod okupacją niemiecką, w Generalnym Gubernatorstwie (ryc. 4).

Po II wojnie światowej granice Polski uległy dużym zmianom, które znamy dzisiaj. Lublin i Ziemia Lubartowska „przesunęły się” bliżej granicy wschodniej.

Michał Czernski

Maria Dąbrowska w dzienniku pisała:

Przez cały dzień na ulicach tłumy. Ruch tramwajowy normalny. Wszędzie samochody z naszymi żołnierzami. [...] W tym wszystkim wstaje Polska. I nikt nie widzi, jak jest piękna. Nikt nie spostrzega w tym zgielku.

Warszawa, 11 listopada 1918

Z HISTORII...

11 XI 1918 r. zapisał się jako data zakończenia I Wojny Światowej. Dla Polaków był to moment odzyskania niepodległości po okresie zaborów. Szansy danej przez historię Polacy nie zmarnowali i aktywnie przystąpili do przejmowania władzy na ziemiach polskich okupowanych przez państwa centralne. 7 XI w Lublinie powołano Tymczasowy Rząd Ludowy, którego premierem został Ignacy Daszyński.

10 XI powrócił do Warszawy **Józef Piłsudski**. Polacy uświadomili sobie, że po latach niewoli odzyskali niepodległość! Rada regencyjna przekazała władzę w ręce marszałka Piłsudskiego. Wydarzenia te tak opisywał Jędrzej Moraczewski: **Niepodobna oddać tego upojenia, tego szalu radości, jaki ludność polską w tym momencie ogarnął. Po 120 latach prysły kordony. Własne państwo! Na zawsze! Kto tych krótkich dni nie przeżył, kto nie szalał z radości w tym czasie, ten nie dozna w swym życiu najwyższej radości.** Oprac. Jakub Furtak

Przyjazd Marszałka do stolicy

WYWIAD Z MAJOREM IRENEUSZEM WANIAKIEM

Odkryłem niedawno, że wśród znajomych moich rodziców jest osoba, która brała udział w walkach o niepodległość Polski. Tą osobą jest emerytowany major Ireneusz Waniak. Korzystając z jego obecności w Lubartowie postanowiłem przeprowadzić z Nim wywiad.

M.C.: Dzień dobry. Czy Pan major zechce odpowiedzieć na kilka moich pytań dotyczących II wojny światowej?

Mjr I. Waniak: Dzień dobry. Oczywiście, zrobię to z przyjemnością.

M.C.: Gdzie Pan major służył podczas II wojny światowej?

Mjr I. Waniak: Służyłem w tym czasie w Trzeciej Pomorskiej Dywizji Piechoty im. R. Traugutta. Brałem też udział w Powstaniu Warszawskim, walcząc w szeregach zgrupowania AK „Kryśka”.

M.C.: Jak wyglądały walki?

Mjr I. Waniak: Jako szczególnie ciężkie zapamiętałem walki podczas Powstania, a to z uwagi na nasze słabe uzbrojenie i przewagę sił niemieckich. Podczas walk w Warszawie zostałem ranny w głowę. Pomimo tego, udało mi się przedostać przez Wisłę na Pragę i do szpitala przyfrontowego w Aninie.

M.C.: Czy podczas II wojny światowej Pan major walczył w okolicach Lubartowa?

Mjr I. Waniak: Po wspomnianym pobycie w szpitalu zostałem skierowany do jednostki I Pułku Piechoty Zapasowej, który stacjonował w Lubartowie. Nie brałem wtedy udziału w walkach w tej miejscowości, gdyż następnie zostałem skierowany do szkoły podoficerskiej.

M.C.: Czy na tym zakończył się udział Pana majora w działaniach wojennych?

Mjr I. Waniak: Na szczęście nie. Brałem następnie udział w wyzwaniu Warszawy, walkach o Bydgoszcz, o Wał Pomorski, w bitwie o wyzwolenie Kołobrzegu. Po zakończeniu wojny znów znalazłem się w okolicach Lubartowa, gdyż zostałem przetransportowany do Lublina, a następnie do Kraśnika, skąd wyszedłem na krótko do cywila.

M.C.: Jakie znaczenie miał dla Pana Majora udział w walce zbrojnej?

Mjr I. Waniak: Dla młodych ludzi mojego pokolenia walka za Polskę była czymś naturalnym, powodem do dumy. Dla mnie jednak miała ona znaczenie szczególne, ponieważ znalazłem w niej powołanie do służby Ojczyźnie właśnie w sensie militarnym. Dlatego po wojnie zdecydowałem się na karierę żołnierza zawodowego. Z perspektywy czasu, dzisiaj już jako emerytowany wojskowy, uważam, że był to wybór słuszny. Z największą przyjemnością zachęcam do niej także Ciebie.

M.C.: To bardzo ciekawa propozycja. Naprawdę pomyślę o tym. Dziękuję za rozmowę.

Mjr I. Waniak: Ja również dziękuję.

Rozmawiał Michał Czernski

"Niepodległość nie jest Polakom dana raz na zawsze... Niepodległość jest dobrem nie tylko cennym, ale i kosztownym"

.J. Piłsudski

Major Ireneusz Waniak

NA DZIEŃ FLAGI

Z szacunkiem rozwiń
flagę biało-czerwoną,
niech błyszczy na tle błękitu nieba,
niech łopocze na wietrze
jak skrzydła Orła
zerwanego do lotu.

Z szacunkiem rozwiń
flagę biało-czerwoną,
jakbyś otwierał Biblię Narodową,
gdzie biel i czerwień
są świętym
znakiem.

Z szacunkiem rozwiń
flagę biało-czerwoną,
na życie całe
i bądź dumny, że jesteś Polakiem.

Wojciech Zasada

Poczty sztandarowe SP3

ŚLADY OBECNOŚCI MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO NA ZIEMI LUBARTOWSKIEJ

Jak podają opracowania historyczne, Józef Piłsudski przebywał na Ziemi Lubartowskiej aż dwukrotnie. Pierwsza wizyta Marszałka miała miejsce w lipcu i sierpniu 1915 r. Wówczas to Legiony Polskie walczyły w naszym regionie przeciw armii rosyjskiej w ramach ofensywy niemiecko-austriackiej. Drugi raz Marszałek Józef Piłsudski przebywał w okolicach Lubartowa w sierpniu 1920 r. W tym czasie jako Naczelnik Państwa i Naczelny Wódz przygotowywał polskich żołnierzy do kontrofensywy znad rzeki Wieprz przeciwko armiom bolszewickim.

Jak wiadomo, po tzw. „Cudzie nad Wisłą” Marszałek Józef Piłsudski stał się wręcz legendarną osobą. Zatrzymanie przez Polaków pod wodzą tego bohatera narodowego marszu bolszewików uznawano bowiem za bardzo ważne wydarzenie. Dlatego zasługi i osobę Marszałka starano się w całym kraju upamiętniać na wiele sposobów. Dotyczyło to także naszej okolicy. Na „ślady” Józefa Piłsudskiego na Ziemi Lubartowskiej można natknąć się dosłownie wszędzie.

Do znanych miejsc, przypominających nam o osobie Marszałka na terenie Ziemi Lubartowskiej, należy **pomnik Józefa Piłsudskiego w Starym Uścimowie** czy **tablica pamiątkowa** na elewacji frontowej kościoła św. Wawrzyńca w Lubartowie. Warto wspomnieć także o innej formie upamiętniania Marszałka Józefa Piłsudskiego w naszej Małej Ojczyźnie. Są nią odbywające się co roku w bazylice św. Anny w Lubartowie prezentacje wierszy i koncerty pieśni legionowych w ramach corocznych obchodów Narodowego Święta Niepodległości w dniu 11 listopada.

Michał Czernski

Marszałek Piłsudski

Tablica pamiątkowa

Grób kpt. "Uskoka"

POMNIKI BOHATERÓW WALKI O NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI

Wysiłki Polaków w walce o odzyskanie i utrzymanie niepodległości zawsze oparte były na wartościach moralnych. Te z kolei miały swe źródło w głębokiej wierze Polaków, przelewających krew za Boga i Ojczyznę. Stąd też na terenie całego kraju miejsca poświęcone walce niepodległościowej są jednocześnie miejscami kultu religijnego. Tak samo jest w Naszej Małej Ojczyźnie, czyli w Lubartowie i okolicy.

Najważniejszym miejscem kultu religijnego w Lubartowie i jednocześnie pomnikiem patriotycznego poświęcenia Polaków w walce o niepodległość jest Cmentarz Parafialny. Stał się on miejscem pochowania uczestników powstań narodowych w XIX w. cd. str. 5

Mieszkańcy Lubartowa

Na cmentarzu znajdują się mogiły powstańcze. Jest tam też wielka mogiła zbiorowa powstańców z lat 1831 i 1863. Tutaj pochowani zostali także uczestnicy I wojny światowej polegli w latach 1915-1918 oraz żołnierze armii polskiej, którzy oddali życie w wojnie polsko-bolszewickiej z 1920 r., polegli polscy bohaterowie z okresu II wojny światowej. Ich groby znajdują się w pobliżu kaplicy cmentarnej, w tzw. „dzielnicy wojennej”, gdzie w sposób szczególny uhonorowano pamięć legionistów.

Nad kwaterami wyróżnia się wykonany z kamienia pomnik z napisem „Legionistom poległym na terenie pow. lubartowskiego w 1915 r.”. Jest na nim odwzorowana odznaka legionistów.

Dopiero pod koniec XX w. można było upamiętnić żołnierzy poległych za niepodległą Polskę jako „żołnierzy wyklętych”. Symbolem ich ofiary jest grób i wzniesiony na nim pomnik kpt. Zdzisława Brońskiego ps. „Uskok”, dowódcy oddziału partyzanckiego AK.

Michał Czernski

Złożenie kwiatów

OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA... w 78. rocznicę Zbrodni Katyńskiej

13 kwietnia 2018 r. - to **Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej**. Jest to data opublikowania przez Niemcy w 1943 r. informacji o odkryciu w Rosji, w Katyniu pod Smoleńskiem - masowych grobów oficerów Wojska Polskiego. Zostali oni bestialsko zamordowani przez NKWD w 1940 r. Przy naszej szkole znajdują się dwa dęby poświęcone Pamięci dwóch oficerów.

W ramach obchodów Pamięci ofiar Katynia, uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 im. P. Firleja zebrani na dziedzińcu szkoły wysłuchali informacji o **kapitanie Czesławie Dąbrowskim**, który pochodził spod Parczewa oraz o **majorze Józefie Jabłońskim** spod Lwowa. Następnie delegacja uczniów klas VII i gimnazjalnych zapaliła znicze i złożyła kwiaty pod tablicami znajdującymi się przy dębach Pamięci Bohaterów. Minutą ciszy uczciliśmy Ich ofiarę z życia i pamięć o wszystkich Poległych o wolność naszej Ojczyzny.

Oprac. H. Grzeszczyk

LUBARTOWIANIE ZAMORDOWANI W KATYNIU

Wacław Lalka - Absolwent wydziału lekarskiego UW; żołnierz zawodowy, żonaty z Zofią z Hićkiewiczów, miał jedno dziecko; zamordowany w 1940 r. w lesie katyńskim koło Smoleńska.

Jan Stalyszewski – (zm. w kwietniu 1940r. w Katyniu), porucznik rezerwy, absolwent seminarium nauczycielskiego w Lublinie. Żonaty z Ireną ze Strudzińskich, miał córkę oraz syna.

Jan Stanisław Jastrzębski – (zm. wiosną 1940 r. w Charkowie) – Prawnik i **burmistrz** Lubartowa. Z Jego inicjatywy Miasto nadało, decyzją Miejskiej Rady, honorowe obywatelstwo lubelskiemu 8 Pułkowi Piechoty Legionów oraz Marszałkowi Edwardowi Rydzowi-Śmigłemu; major dyplomowany artylerii Wojska Polskiego, ofiara **zbrodni katyńskiej**.
Jakub Furtak

Por. W. Lalka z przyjaciółmi

DĘBY PAMIĘCI W LUBARTOWIE

Ojczyzna - to ziemia, groby i... pamięć [...]

Dąb Pamięci przy Szkole Podstawowej nr 3 im. P. Firleja poświęcony jest **Majorowi Józefowi Jabłońskiemu**. Urodził się 29 XII 1896 r. w Biłce Szlacheckiej pod Lwowem. W 1915 r. został powołany do służby wojskowej w Armii Austro-Węgierskiej. Podczas walk z armią rosyjską 7 lipca 1915 r. dostał się do niewoli, w której przebywał do maja 1918 r. Ojciec wykupił go z niewoli ukraińskiej. Wstąpił ochotniczo do Wojska Polskiego. Do września 1920 r. walczył przeciwko bolszewikom. W 1936 r. został awansowany do stopnia kapitana, a we wrześniu 1939 mianowano go dowódcą 1 batalionu w 1 pułku piechoty sformowanym w Ośrodku Zapasowym 29 DP w Grodnie. 22 września 1939 r. dostał się do niewoli sowieckiej i został osadzony w obozie w **Starobielsku**, po czym został wywieziony transportem kolejowym do **Charkowa** i tam w siedzibie Zarządu NKWD zamordowany. Decyzją z dnia 5 października 2007 r. Minister Obrony Narodowej mianował pośmiertnie Józefa Jabłońskiego na stopień majora Wojska Polskiego.

Drugi Dąb przy naszej szkole jest poświęcony **Kapitanowi Czesławowi Dąbrowskiemu**.

Urodził się 29 XI 1911r. w Jasionce koło Parczewa. 15 VIII 1939 r. został awansowany do stopnia porucznika i rozpoczął służbę w 4. batalionie pancernym w Brześciu nad Bugiem. Jadąc przez Lubelszczyznę porucznik odwiedził swoje rodzinne strony - było to jego ostatnie krótkie spotkanie z bliskimi. Porucznik został osadzony w obozie jenieckim w Kozielsku. Przebywał tam do 27 IV 1940 r., po czym został wywieziony do **Lasu Katyńskiego** i tam rozstrzelany. Decyzją Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 5 XII 2007 r. porucznik Czesław Dąbrowski został pośmiertnie awansowany do stopnia kapitana.

Trzeci Dąb Pamięci znajduje się przy II LO im. P. Firleja, ul. Lubelska 68 - poświęcony jest **Porucznikowi Wacławowi Lalce**. Urodził się 22 IX 1910 r. w Lubartowie. Naukę rozpoczął 9 IX 1926 r. w Gimnazjum Jana Kurtza, które mieściło się w budynku dzisiejszego II Liceum Ogólnokształcącego im. Piotra Firleja przy ulicy Lubelskiej. Następnie studiował na wydziale lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego im. Józefa Piłsudskiego. W 1929 r. rozpoczął służbę wojskową w Szkole Podchorążych Sanitarnych w Warszawie, a następnie pracował jako lekarz we Lwowie. Porucznik Wacław Lalka, podobnie jak wielu polskich oficerów we wrześniu 1939 roku, znalazł się w niewoli radzieckiej. Przebywał w obozie dla jeńców wojennych w **Kozielsku**, gdzie zginął. Symbolicznym miejscem spoczynku kapitana Wacława Lalki jest grób rodziny Lalków i Karwackich znajdujący się na cmentarzu parafialnym w Lubartowie.

Oprac. Hubert Grzeszczyk

Sadzenie Dębu Pamięci W. Lalki

LUBARTÓW UCZCIŁ ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA

3 maja 2018 r. Orkiestra Dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Lubartowie poprowadziła barwny pochód sprzed Urzędu Miasta do Bazyliki św. Anny, na Mszę św. w intencji ojczyzny. W uroczystości uczestniczyły władze miasta na czele z burmistrzem Januszem Bodziackim, władze powiatu, poczty sztandarowe szkół, kombatanów, służb mundurowych oraz mieszkańcy miasta. Po uroczystościach w kościele na rynku rozpoczął się tradycyjny koncert Lubartowskiej Orkiestry Dętej.

Wieczorem w Kościele Ojców Kapucynów zorganizowano **koncert pieśni patriotycznych** w wykonaniu **Chóru Ziemi Lubartowskiej i Kapeli „Lubartowiaczy”**.

W ramach obchodów majowych w dniach 4-5 maja w kinie Lewart odbyła się bezpłatna projekcja filmu w ramach 100-lecia Niepodległości „Z dała od orkiestry” – o Zygmuncie Lubicz-Zaleskim. 6 maja – w sali widowiskowej LOK odbył się koncert Marcina Stycznia **„A to polska poezja właśnie”**.

W naszej szkole odbyła się tradycyjnie uroczysta patriotyczna akademie słowno-muzyczna w wykonaniu uczniów starszych klas, uświetniona występem chóru. Na zakończenie przedszkolaki zaprezentowały piękny taniec naszych narodowych flag.

Oprac. H. Grzeszczyk

Pochód 3 Maja

Chór Ziemi Lubartowskiej

Akademia w Święto 3 Maja

PAMIĄTKOWE KAPLICZKI LUBARTOWSKIE I TABLICE PRZYPOMINAJĄCE O BOHATERSKICH ŻOŁNIERZACH

Miejsca kultu religijnego związane z walką o niepodległą Polskę to nie tylko cmentarze. Przebywając w naszej miejscowości warto zwrócić uwagę na wciąż istniejące kapliczki położone przy ul. Mickiewicza oraz przy ul. Lipowej upamiętniające bitwę pod Lubartowem w dniu 10 maja 1831 r.

O tych, którzy oddali życie za wolną Polskę przypominają też tablice pamiątkowe. Kiedyś kościoły były ważnymi miejscami, w których umieszczano publiczne tablice z informacjami o poświęceniu żołnierzy Armii Krajowej. Przykładem może być tablica pamiątkowa umieszczona wewnątrz Kościoła św. Wawrzyńca przy Klasztorze Braci Mniejszych Kapucynów w Lubartowie.

Michał Czernski

przy ul Lipowej

przy Al. Zwycięstwa

przy ul. Mickiewicza

Dzieci na Święcie Flagi

Taniec Flag

Święto Flagi w Lubartowie

Jest już tradycją, że dzieci z lubartowskich przedszkoli świętują Dzień Flagi. 27 kwietnia 2018 r. w Lubartowskim Ośrodku Kultury odbyły się miejskie uroczystości. Program artystyczny prezentowały dzieci z oddziałów zerowych naszej szkoły. Były tańce, piosenki, quiz, dekorowanie tortu na **100-lecie Odzyskania Niepodległości przez Polskę** i prezentacja multimedialna na temat symboli narodowych. Na zakończenie dzieci zaprezentowały piękny taniec flag, a burmistrz, pan Janusz Bodziacki, wręczył dzieciom flagi narodowe, aby mogły je wywiesić przed swoimi domami na te majowe święta.

3 Maja w SP 3

Uwaga! Konkurs!!!

Oto najstarsze zdjęcie majora **Ireneusza Waniaka**. Jest na nim ubrany w mundur wojskowy z II wojny światowej. Fotografia została wykonana w 1944 r. Jeżeli także masz w rodzinie żołnierza, to pokaż nam Jego zdjęcie! Zdjęcie należy przynieść do sali 83 /do opiekuna Redakcji – p. G. Antoniuk/. Najstarsze ze zdjęć wygrywa. Zwycięzca zdobywa tajemniczą nagrodę niespodziankę! Na fotografii czekamy do dnia 15 czerwca 2018r. Zapraszamy!

Koncert dla uczczenia stulecia odzyskania Niepodległości

15 kwietnia 2018r. w hali sportowej Zespołu Szkół nr 2 przy ul. Chopina 6 w Lubartowie odbył się Koncert Powiatowego Młodzieżowego Domu Kultury w Lubartowie pod hasłem: **Muzyka łączy Pokolenia**. Tegoroczna edycja tej największej prezentacji talentów dzieci i młodzieży z PMDK dedykowana była 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę.

Bibliografia:

1. Jan Rećko, Józef Piłsudski i Jego żołnierze na Ziemi Lubartowskiej, Lubartów 2007;
2. „Lubartów i Ziemi Lubartowska”, Lubartów 2000, s. 117-128;
3. www.lubartow.pl/aktualnosci/dęby pamieci
4. www.lubartow24;
5. www.sp3lubartow.pvv.pl
6. www.nieskończenieniepodległa.pl
7. Wikipedia;

Redaktor naczelny: Michał Czerski, kl. VIIe

Zespół redakcyjny: Jakub Furtak, Hubert Grzeszczyk
Oprawa fotograficzna: Michał Czerski, Hubert Grzeszczyk

Opiekun: Grażyna Antoniuk, Ewa Abramek

Wydawca: Szkoła Podstawowa nr 3 im. P. Firleja w Lubartowie, ul. 1 Maja 66/74, 21-100 Lubartów, tel. 818553055; www.sp3lubartow.pvv.pl